

bantur, lac & mel, quod solemniter benedictum dabatur Catechumenis degustandum, ut habet Can. 4. Concilii Carthaginensis IV.

28. Oblationes, præcipue illæ panis & vini ad Altare à Fidelibus offerri solitæ, tessera erant communionis Fidelium; ita quidem, ut qui exortes essent participationis Corporis Christi, sive vivi, sive Defuncti, eorum oblationes, vel pro ipsiis ab aliis factæ non reciperentur.

Concilium Carthaginense IV. mox relatum Can. 95. fancit: *Oblationes dissidentium Fratrum neque in Gazophylacio (minus in Altario) recipiantur. Eorum, qui pauperes opprimunt, dona à Sacerdotibus refusanda. Et ante hoc Concilium Liberius Papa dona à Constantio Imp. hæretico oblata, & à Custode templi S. Petri incaute suscepta, magna inde ejecit constantia, ut scribit Athanasius in ep. ad solitarios. Quantum ad defunctos Aurelianense Concilium II. Can. 15.*

TITULUS XXXI.

De Regularibus & Transcendentibus ad Religionem.

1. **E**A est præsentis argumenti de Regularibus (si nomen illud in tota sua latitudine fumatur, ita ut non solum Monachos, & Mendicantes, verum etiam Clericos, & atque Canonicos Regulares, eorumque disciplinam, dependentiam ab Ordinariis, exemptionem ab eorum Jurisdictione, Privilegia, &c. comprehendat) vastitas, ut si pro merito tractari hoc loco deberet, Titulus præsens sua mole reliquum tractatum historicum in præsentem Librum si non excederet, facile æquaret. Quare duplici œconomia procedendum existimavi, primo ut ea, quæ de Regularibus tractanda sunt historice, compendio, quantum fieri potest, exhibeam. Secundo, ut illa in tres Titulos distribuam, atque 35. hujus Libri

ait: *Oblationes Defunctorum, qui in aliquo crimine fuerunt interempti, recipi debere censemus, si tamen non ipsi sibi mortem probentur propriis manibus intulisse.* Plures in hanc rem Canones cumulari possent, si opellæ ratio hoc pareretur. Hoc finaliter ex Thomasso notandum, nec oblationes tantum & hostias Fidelium ad Altare fuisse admittas, sed & eorum nomina omnium recitata, quorum oblationes susceptæ fuissent: hæcque fuisse diptycha, seu monumenta solemnia, quæ publice prælegebantur inter Missarum solemnia ex ambona post susceptas oblationes, non ante; nam, ut scribit Innocentius I. Papa Ep. 1. c. 3. *Quam superfluum sit, & ipse recognoscis, ut ejus hostiam necdum Deo offeras, ejus ante nomen infusus. Prius ergo oblationes sunt commendandæ, & at tunc eorum nomina, quorum sunt oblationes, edicenda, ut inter sacra mysteria nominentur, &c.*

Titulo de Statu Monachorum & Canonicorum Regularium inscripto, de Clericis, Canonicisque Regularibus, ac Ordinibus militaribus, Monachorumque cum eis connexionem; Titulo item 33. Libri V. Decretalium de Privilegiis prænotato, de Regularium subjectione, exemptione, privilegiis; in præsentem vero de solis Monachis & Mendicantibus, & quidem solum quantum ad eorum originem, & domesticam disciplinam tractatum insitutum, Statumque sanctissimum, atque Ecclesie Dei utilissimum contra calumnias atque Protestantium, zoiique dentem unius vel alterius Orthodoxi defendam.

De

exemplo Monachismo efficaciter præseriat.

De Monachorum Origine, & Varietate.

2. **Q**UAMquam Viri eruditi ultro fateantur Eliam, Eliseum cum Prophetis veteris Testamenti, Joanneque Baptista exemplar luculentissimum exhibuisse earum virtutum, in quibus sese posteriores Monachi præcipue exercent, unde & nomen sortiti sunt, abstractionis nimirum à negotiis secularibus, orationis prolixioris, contemplationisque rerum divinarum, corporearumque austeritatum; minime tamen assentuntur iis, qui eos faciem Monachis antiquis vel modernis similem prorsus exhibuisse operoso, sed non sat felici conatu contendunt; multo minus iis, qui status Monachorum epocham ante diluivium collocant.

Ut Monachos in his consequaris, ait Thomass. de V. & N. Eccl. discipl. p. 1. lib. 3. c. 12. N. 11. opus est præterea regula, congregatione, speciali veste, statu ab aliis discrepante & notabili, exercitiis officisque ad certas horas alligatis & sui semper simillimis, scholis, colonis; nec id usquam nisi post Antonium invenies. Nec meo quidem tenui

judicio Ecclesie opus habet, Monachos in veteri Testamento, vel prorsus in Legge naturæ querere, ut statum Monachorum veterum & præsentium contra impetus hæreticorum efficaciter tueatur. Cum sponsus ejus Salvator noster ea in Evangelio suo eidem tela reliquerit, quibus nullo negotio eorum hominum calumnie profligari possunt.

3. Neque primi Christiani, de quibus Actuum 4. à v. 32. legitur: *Multitudinis autem Credentium erat cor unum, & anima una, nec quisquam eorum, que possidebat, aliquid suum esse dicebat, sed erant illi omnia communia, &c.* erant Monachi nostris similes, quamquam suo

Cassianum collat. 18. c. 5. Cenobitarum disciplinam ex allata autoritate ab Apollolorum predicatione derivantem, atque usque ad Pauli & Antonii tempora perducentem vel ex hoc solo cum aliis resellit Thomass. 1. cit. N. 10. quod eidem non possint solida suppetere argumenta, quibus conficeret, primos Ecclesie Hierosolymitane Fideles cum patri-monis etiam conjuga repadiasse, que tamen repudiatio animam Monachismi efficit.

Secunda propositionis pars ex se ipsa elucet: nemo enim non videt Monachos ex sui institutione velle imitari primitias illas Christianorum incuendo Societatem, cui ex institutione debet esse cor unum, & anima una, cuique omnia sint communia, cui princeps cura perseverare in oratione, questum Regni Cælorum temporalibus lucris præferre, &c.

4. Christus in Evangelio Monachorum vitam delineavit, atque consuluit.

Propositio hæc infra magis enucleabitur, dum criminationes Protestantium retundemus. Hic interim contendimus, eum paupertatem non tantum essentialem, seu illam spiritus, que consistit in abstractione voluntatis ab omni alligatione ad res temporales possessas, esseque ad assequendam Christianam perfectionem absolute necessaria; verum etiam materialem, seu abdicationem omnis proprietatis, tanquam ad eam consequendam valde utilem commendasse; exemplo quidem suo à nativitate in stabulo, usque ad mortem in Crucis patibulo; verbo vero Matth. 19. v. 21. dum adulescenti eum sequendi cupido ait: *Si vis perfectus esse, vade, vende, que habes, & da pauperibus;* item dum v. 23. occasionem hominis hujus ad terebrantem substantiam oppido alligati pericula divitiarum exponit, dicens: *Amen dico vobis, quia dives difficile intrabit in Regnum Cælo-*

Calorum. Similiter etiam castitatem non tantum illam conjugalem, verum absolutam, dum L. cit. v. 121. inquit: Sunt Eunuchi, qui seipfos castraverunt propter Regnum Calorum. Qui potest capere, capiat. Quam spirituales castrationem ad perfectionem Christianam facilius consequendam oppido conducere, quemadmodum & Matrimonium suapte natura eidem impedimentum difficultateque non obvias, injicere profertur Paulus 1. ad Corinth. 7. v. 34. dicens: Mulier inupta & Virgo cogitat, quæ Domini sunt, ut sit sancta corpore & spiritu; quæ autem nupta est, cogitat, quæ sunt mundi, quomodo placeat viro; nimirum suapte natura virginitatis & Matrimonii comparabili cum vitio contrario inuptæ, & virtute nuptæ. Obedientiam denique, dum pauperi Matri, & vili fabri, quos sapientia & prudentia in immensum anteibat, ad annum usque 30. subdebatur, hancque subditelam omnibus alta sapientibus, & in sua astutia confidentibus publicis monumentis voluit consignari, Lucæ 2. v. 51. cum notabili illo colophone: Et Jesus proficiebat sapientia, & ætate, & gratia apud Deum & homines.

5. Nec Virgines, quæ ab ipsis incunabulis Ecclesiæ velabantur, & Deo consecrabantur; nec viri, qui in solitudinibus tum meditationibus sanctis vitam impendebant, monasticam vitam duxerunt.

Virgines enim illæ, quemadmodum prodiit Patrum testimonia, solo castitatis voto sese obstringebant, & hoc subinde tantum implicite, neque vivebant in certa communitate sub regula, & alieque Præpositæ obedientia, sed in domo paterna. Viri vero, de quibus scribit S. Paulus: Circueverunt in melotis, in pellibus caprinis, — in solitudinibus errantes; in montibus, & speluncis, & in cavernis terræ; ad Hebr. 11. v. 37-38. solitudines petebant vel persecutionis declinandæ, vel meditationibus vacandi

gratia, nullo ceteroquin voto astricti, aut sub certa Regula viventes.

6. Simillimi Monachis sæculi IV. fuerunt illi homines utriusque sexus, qui sub Marco Evangelista, sine uxoris viventes solliciti dumtaxat, quomodo placerent Deo, singularem & eximiam vitam ducebant; atque Therapeutæ, seu cultores & Monachi, aut cultrices & Monachæ audiebant.

Illorum vivendi rationem in libro de vita in contemplatione posita describit Philo eorum coævus, admirator, & disertissimus Panegyrista: Est, inquit, in quoque agro fere Edes sacra, quæ appellantur Semneion (id est, augustum templum) vel Monasterion (quod latine locus solitarius, separatus, dici potest), in quo illi ab aliis separati & sejunctive vitæ piæ, & propter virtutem augustæ mysteria obeant: nihilque eo vel cibi, vel portiois, vel aliarum rerum, quæ ad corporis usum necessaria sunt, omnino secum apportant; sed leges & oracula à Prophetis divinitus edita, hymnosque ibi recolunt, & alias denique res, quibus divina scientia, & vera erga Deum pietas crescat & perficiatur; — totum temporis spatium, quod inter auroram & vesperam intercedit, in pia quadam exercitatione collocant; — exstant etiam apud illos commentarii veterum quorundam hominum, qui illorum Religionis & sectæ Auctores ac Duces fuerunt: qui complura monumenta de ea specie & ratione doctrinæ, quæ in allegoriis cernitur, post se reliquerunt. Quibus quidem tamquam exemplaribus utentes, & Professiois illius, & instituti modum sedulo imitantur. — Cum temperantiam quasi quoddam fundamentum in animis suis fecerint, alia virtutum genera superaddificant. Cibum aut potum ante solis occasum nemo illorum capit; quippe divine sapientiæ studium, quo se involvunt, lucem promereri judicant; corporis autem necessitates tenebras solum merito sibi

vin.

vindicare. Unde illis quidem totum diem, his autem exiguum quandam noctis particulam largiuntur. — Commune Semneion (seu Monasterium, aut locus sacrorum), in quod septimo quoque die conveniunt, septio clauditur duplici, separatis virorum & mulierum cœtibus. Nam mulieres quoque simul auscultant ex more, dumtaxat quæ institutum idem sectantur. Melius autem paries à solo surgit tribus, quatuorve cubitis, in modum lorice; & superiora usque ad tectum patent; unde gemina provenit commoditas, & quod pudori feminei sexus consulitur, & quod verba Doctoris exaudiuntur facile absque ullis obstaculis, quæ vocem ejus interceptiant. Ex his porro patet primo, hoc genus hominum in eadem secta, seu Ecclesiâ, congregationem singularis vivendi methodi constituisse. Secundo, in eo non tantum fuisse mares, sed etiam feminas. Tertio, eos in communi vixisse, & paupertatem summam coluisse. Quarto, rei uxoriæ operam non navasse, sed utrumque sexum in ædiculis separatim, atque à societate reliquorum hominum, etiam fratrum avulsim, castitatem exactam servasse, eo quod diem totam, noctemque pene in orationibus, meditationibus, sacrisque lectionibus Prophetarum, veterumque suorum Fundatorum consumperint, quæ res eum prolium procreatione earumque educatione subsistere nequit. Quibus omnibus si addantur ea, quæ de similibus hominum professione scribit Dionysius Areopagita de Ecclesiastica Hierarchia, sique hi libri revera sunt ipsius, ut gravissimi Authores sustinent, defenditque Nat. Alex. hist. Eccl. Sæc. I. disert. 22. eos, ut ovum ovo, Monachis IV. sæculi fuisse similes vix inficiari potest. Sic autem habet: Sacerdos stat ad Altare. Is autem, qui consecratur, stat post Sacerdotem — supra illum mysticam invocationem profecti; qua finita Sacerdos accedens, rogat ipsum primum, an omnibus rebus

dividiis renuntiet, non solum vitis, sed etiam imaginationibus. Deinde exponit illi vitam perfectissimam, contestans illum debere mediam vivendi rationem superare, Quæ ubi omnia is, qui initiatur, professus est, Sacerdos eum Crucis signo consignatum tondet, — omnique veste detracta, eum alia induit. Christiani vero an Judæi Esseni fuerint hi Therapeutæ? quæstio omnium intricatam facile princeps est; quæ consequenter non tantum antiquos Patres, verum etiam recentiores Criticos inter se collidit. Christianos fuisse affirmant Scriptores Ecclesiastici Sæculi IV. primi Subsellii Eusebius hist. Eccl. lib. 2. c. 16. Hieronymus in Catalogo Scriptorum Eccl. Epiphanius hæresi 2. N. 5. & post ipsos Sozomenus lib. 1. c. 12. Cassianus lib. 2. de Cœnobiorum institutis c. 5. Photius in Bibliotheca Cod. 103. Suidas & alii, idque ex narrationis, quam ex Philone retulimus, serie videntur colligere; dicit enim hos æcetas præter Lectionem Prophetarum, etiam commentarios Authorem suæ sectæ, seu Religionis diligenter evolvisse, quo loquendi methodo Philonem ad Apostolos, & conscripta ab eis Evangelia, alioque sacros Codices alludere, vel inde erui videtur, quod hos Commentarios affirmet continere complura monumenta de ea specie, & ratione doctrinæ, quæ in allegoriis cernitur; Evangelium vero in allegoriis, & parabolis majori ex parte consistere, totumque novum Testamentum in hoc venit in cardine versari, ut allegoria & figuras veteris Testamenti in Christo, atque in fundata ab ea Religione monstrat adimpletas, nemo est, qui nesciat. Sicut neque, quod S. Marcus Alexandriæ amplam, dum viveret, fundaverit Ecclesiam. Hinc est, quod illorum sententiam ex Recentioribus amplexi sint Baronius, Bellarminus, Petavius, Natal. Alex. cum pluribus aliis, qui postremus succenset iis Viris Catholicis eruditissimis, qui Therapeutas, de quibus loquitur

quitur Philo, vel nusquam existisse asserunt, vel Christianos & Monachos non fuisse, quod Magdeburgensibus Centuriatoribus, quam antiquis Scripturis Ecclesiasticis, potius asserunt. E contra, ex antiquis Nilus S. Chrysostomi auditor, & si eruditio Mammachio de originibus, & antiquitatibus Christianis Tom. 1. p. 16. fides, Photius pro altera sententia supra ex Nat. Alexand. cit. ex Recentioribus vero Cotelerius, Pagius, Dupinius, & alii plurimi hos Therapeutas volunt esse pueros putos Judæos de secta Essæorum, Essæorum, aut Jessenorum, quos idem Philo, & Josephus alibi describunt; idque eo potissimum argumento, quod Philo ibi scribat: *Exsulare apud illos commentarios veterum quorundam hominum, qui illorum Sectæ & Religionis Duces fuerunt*: Quod de Christianis à S. Marco institutis, quos Philo vidit, dici non posse præterdant, cum nulli tunc de Christiana Religione libri conscripti essent. Et si daretur tum jam novum Testamentum fuisse divulgatum majori ex parte, commentarii illi non potuissent dici veterum quorundam hominum; cum Philo librum de vita contemplativa scripserit A. C. 68. quo anno Scriptorum Canonici vel adhuc vivebant, vel nuper mortui erant. Hinc est, quod huic posteriori sententiæ invitas adhaereat ipse Mammachius recentissimus Scriptor. Nobis vero nec vacat, nec incumbit, quid de Therapeutis sentiamus, hic aperire.

7. Essæi sive Esseni, qui sectam inter Judæos illi Phariseorum, & Sadduceorum oppositam profitebantur, maximam cum vita veterum Monachorum præfererebant similitudinem; ab iis tamen ratio vivendi veterum Monachorum originem nequam duxit, ut præterdant quidam heterodoxi.

Quantum ad 1. p. eorum imaginem Monachis antiquis simillimam pingit Josephus lib. 2. de bello Judaico c. 7. & libro 18. antiquitatum c. 2. nec non Philo

apud Esæbium lib. 8. preparationis Evang. ex quibus Natalis Alexan. in hist. Vet. Testam. sexta mundi ætate c. 1. Art. 9. §. 4. sequens compendium exhibet. Essæi, sive Esseni (cum Assideis de quibus 11. Matth. 2. v. 47. &c. minime confundendi) Phariseis recentiores, de Dei Providentia, & animarum immortalitate sane sentiebant. Virg Asceticæ instituto celebres fuerunt. Non admittēbant in societatem nisi viros graves, & quorum ætas ad senectutem vergeret. Discipulos quadriennio toto probabant. Celibatum servabant, paucis tamen exceptis. Alienos pueros vel cognatos instituebant sub unius Magistri cura. Sabbathum ceteris Judæis scrupulosius observabant. Summa inter illos erat bonorum communitio; designati communium rerum Procuratores; candida veste utebantur, victi parco & aulero; cujus sumptioni premittebatur oratio, gratiarum actio subsquebatur. Statē illorum preces, maxime ad ortum solis. Artes, occupationesque variæ, — vitæ theoreticæ & lectioni deditissimi; pietatis, beneficentiæ, hospitalitatis studiosissimi, solitudinis & silentii observantissimi fuerunt. In juvando duntaxat & miserando sui peris erant; in ceteris è curatoris sui pendebant arbitrio; sine cuius venia vel cognatis aliquid dare nefas dicebant. Mylicum Sacre Scripturæ sensum sectabantur. — Severi erant criminum vindices. Deprehensos nempe in crimine à sua societate pellebant. Quæ omnia quam veterum instituto Monachorum sint parilla, præsertim si ex Plinio lib. 5. hist. naturalis c. 17. addas, eos sine ulla femina omnino vivere abdicata vitam traduxisse, nemo non videt.

Ex hoc tamen non sequitur monasticum institutum Christianorum hujus sectæ Judaicæ simiam fuisse, ut quidam Protestantés autumant. Cum que simillima sunt, non semper ab invicem dependeant. Alias quis dicat, Europos Catholicos

mul.

multiplicitatem suarum cæremoniarum à Chinesibus, qui iis abundat, emulasse, aut Pyrii pulveris conficiendi artem, quam illi prius callebant, ab ipsis didicisse? Evangelicæ igitur consilia à Salvatore nostro sequacium suorum optioni relicta, nec non exempla singularium personarum prioribus tribus sæculis ad eorum amissam vitam suam instituentium, S. Antonium Ægyptium, Hilarionem, eorumque sequaces inflammaverunt, è turba Christianorum, præceptis Evangelicis obtemperantium, caput extollendi, iisque vitæ monasticæ Evangelicis his consiliis N. 4. h. t. insinuatissimè substructæ sublimitate emineendi. In vita enim Antonii in Breviario ad 17. Januarii legitur: *Cum ingressus Ecclesiam ex Evangelio audivisset: Si vis perfectus esse, vade, vende omnia, quæ habes, & da pauperibus: tamquam ea sibi dicta essent, sic Christo Domino obtemperandum existimavit, &c.*

8. Si Monachum itaque dicamus eum, qui contemptis divitiis, carnis illecebris, mundanorumque hominum conversatione sibi & Deo vacat: Sæculo IV. pace Ecclesie sub Constantino M. reddita, triplicis generis fuere Monachi, seu similem vitam profitentes, Cænobitæ nimirum, Anachoretæ, & Ægypti Remoboth.

Omnes hi conventebant, quod à mundo strepitu separati per observationem Evangelicorum consiliorum ad Christianam perfectionem entū conarentur. In hoc vero differēbant, quod Cænobitæ in Cænobis sive unius Præpositi & subalternorum Rectorum disciplina vivebant. Anachoretæ vero ab invicem separati solitudines incolebant. Remoboth vero bini vel terni, aut paulo plures simul morarentur, & abque Præposito & Regula proprio arbitrio viverent; quorum proin institutum omnium erat imperfectissimum. De omnibus hi differit S. Hieronymus in ep. ad Eustochium de custodia Virginitatis.

Tom. II.

9. Si Monachos antonomastice sumamus pro Cænobitis vel Anachoretis in avis solitudinibus versantes, earum Author ac Patens merito dici debet Antonius Ægyptus.

Id significat S. Athanasius in vita S. Antonii, inquit: *Nondum tam crebra erant in Ægypto Monasteria, neque omnino quisquam aviam solitudinem novebat; sed quicumque in Christi servitute sibi ipse prodesse cupiebat, non longe à sua Villula separatus instituebatur. Erat in agello vicino senex quidam, vitam solitariam à prima sectatus ætate. Hunc Antonius cum vidisset, emulatus est ad bonum. Hoc loco S. Athanasius oppositas de origine Monachorum sententias, quarum una, quæ Cassiani est, eam Ecclesie cœrvam facit, altera eam in Antonium tamquam Authorem refundit, conciliare videtur, dum Christianos, qui in locis abstractis sibi ipse vivebant, dicit ante Antonium existisse, & revera similes homines ab Ecclesie canabulis per tria persecutionum sæcula numquam non extitisse ex dictis in comperto est; non vero Monasteria Cænobitarum extructa fuisse, aut homines aviam solitudinem petere solitos ante Antonium affirmat. Quod vero dicit: Non tam crebra ante Antonium in Ægypto erant monasteria, non supponit Cænobia, lauralque in Ægypto ante Antonium fuisse extructas, in quibus Congregationes Monachorum sub regimine Abbatis habitassent; contrarium enim in apico est; sed habitationes similibus Ascetarum, qui in suburbanis, vel ruri urbibus vicino solitudines sibi ædicarunt. Antonium vero jure esse dicendum Authorem, Institutoremque tum Cænobitarum, tum Anachoretarum, quamvis S. Paulus ante Antonium Anachoretarum exemplar fuerit, S. Hieronymus de antiquitate vitæ Monasticæ ex eo adstruit, quod ab eo ante omnes aliorum ad vitam monasticam utriusque generis amplectendam incitata sint.*

R

studia.

studia. Unde Breviarium citatum de ipso dicit: Cum innumerales sui instituti imitatores haberet, convocatis Monachis, & ad perfectam Christianam vitam Regulam instructis, — migravit in Cælum.

10. Monastica vivendi ratio ab Antonio instituta, eodem Sæculo IV. & quinti initio in Asia, Europa, & Africa per Viros sanctitate & doctrina celeberrimos propagata est.

Eam Hilariion propagavit in Palæstina, ut scribit Hieronymus in vita Pachomii. In Ponto S. Basilii. Eam Europæ intulit S. Athanasius, dum vitam S. Antonii adhuc viventis Romam secum adferret, teste eodem Hieronymo in vita Marcellæ. Ad quam Monachorum ac Virginum propagationem multum ipse doctrina ac institutione sua contulit; uti apparet ex ejus ep. ad Principiam Virginem, in qua inter alia ait: *Crebra Virginum Monasteria, Monachorum innumerabilis multitudo (Romæ), ut pro frequentia servientium Deo, quæd prius ignominia fuerat, (Monachis enim Romanis tum erat res nova, vilisque videbatur) esset postea gloriæ, Roma derivatum est Monasticum institutum in insulas Etrusci maris, eodem teste in epitaph. Fabiolæ. Mediolani fundatore Ambrosio fuisse Monasterium plenum Fratribus testatur S. Augustinus lib. 8. Confes. c. 6. S. Eusebium præfuisse Monasterio Vercellensi scribit Ambrosius ep. 82. Sanctum Martinum Pictavis & Turonibus in Gallia Monasteria extruxisse, & Monachos Instituisse testatur Severus Sulpitius in ejus vita. In Africa vero hujus sacratissimi instituti propagator fuit S. Augustinus, de quo Possidius in ejus vita cap. ult. Clerum sufficientissimum, & Monasteria Virorum ac Fæminarum continentium cum suis Præpositis plena Ecclesiæ dimisit. Eum vero fuisse propagatorem primum constat ex ejus libro de moribus Eccl. Cath. c. 13. ubi, Manichæorum fucatis virtutibus opponens Monachorum Catholicorum in-*

fucatam sanctimoniam, ad Ægypti & Orientis Monachos provocat, quod non fecisset, si domestica tum ipsi abundarent Monachorum Africanorum exempla.

11. Sæculo VI. Monastica vita in Europam propagata per Viros undequaque sanctissimos magna incrementa suscepit.

Princeps omnium fuit S. Benedictus, qui Monachorum Europæorum Patriarcha ex eo dici potest, quod ejus instituta, seu Regulam omnes tandem Monachi Europæi successive amplexi sint, ut infra videbimus. Præter ipsum, Monasticum institutum hoc Sæculo promoverunt Cæsarius Arelatenensis Episcopus, Aurelianus, Columbanus, Ferreolus Uctienensis, Isidorus, S. Fructuosus.

12. Sæculo VIII. Omnes Monachi in Occidente, qui alias instituti fuerant à S. Marino, Cæsario, & Columbano, instituta S. Benedicti amplexi sunt.

Videatur Mabillonius Sæculo III. Benedictinorum. Ex quo etiam discet, quemadmodum hic celeberrimus Ordo Sæculo præcedenti & subsequenter propagatus fuerit per S. Maurum in Gallia, Placidium in Sicilia, Leonardum in Asia, Conatum in Hispania, Augustinum in Anglia, Bonifacium in Germania, &c.

13. Monastica hæc juxta Regulam S. P. Benedicti vivendi ratio in omnibus Occidentis Monachis perseveravit usque ad Sæculum XI. quamquam Benedictinum Institutum per succedentes reformationes in varias Congregationes divisum fuerit.

Reformationem disciplinæ Benedictinæ, quæ Sæculo IX. sola in Gallis, Germania, & Italia, atque in tota Europam recepta, atque majori ex parte, præsertim in Gallia ob bella intestina, & direptionem bonorum Ecclesiæ, ut sæpe jam diximus, collapsa fuit, propagandam suscepit eodem Sæculo S. Benedictus Anianensis Abbas, sicut testatur Ardo in ejus vita. Sæculo vero X. occasione

ejus-

ejusdem reformationis, excitata est in Gallis famosa Congregatio Cluniacensis, cuius primus Abbas fuit Berno, cui successit Odo, qui extinctum pene in Gallis S. Benedicti Ordinem suscitavit, multumque propagavit. Hanc Sæculo XI. excepti Congregatio Camaldulensis Auctore S. Romualdo, cui successit Congregatio Vallis Umbrosæ, sic dicta ab arboribus montium dorso inhærentibus, atque vallem opacam reddentibus, quam eodem Sæculo fundavit S. Joannes Gualbertus. Huic demum Sæculo isthoc expirante nobilissimum Cisterciensium Ordo, cujus fundamenta A. 1098. in nemore vastissimo ac uliginoso jecit B. Robertus Abbas Molesmensis Ordinis Benedictini, amplissime vero propagavit monastica observantia, vitæ sanctitate, doctrina pene cælesti in Ecclesia Latina celebratissimo S. Bernardus Clarevalensis Abbas. Videatur Mabillonius.

14. Sæculo eodem XI. & XII. exorti sunt Ordines Monastici Grandimontensis, Carthusianus, & S. Antonii, qui Regulam S. Benedicti non sunt secuti.

Ordinem Grandimontensem inde dictum, quod ejus Professores montem Mauretum relinquere coacti, in grandem montem A. 1124. migrarint, eodem Anno fundavit S. Stephanus de Maureto, Fratrisque Regulam propriam, apostolicam sane & austeram, quam RR. Pontifices Urbanus III. & Clemens III. confirmarunt, præscripserunt; ut proinde fallantur, qui hanc Ordinem vel sub Regula S. Benedicti, vel S. Bernardi, vel S. Augustini militasse affirmant. Carthusiensium strictissimum Institutum ad Sæculi XI. finem condidit S. Bruno, ita dictum ab asperis Carthustæ montibus, quos Sanctus ille cum Sociis inhabitavit, Ordinisque sanctissimi fundamenta inibi jecit. Eodem Sæculo facta sunt fundamenta Ordinis Sancti Antonii per erectionem Societatis à Gastone Viro nobilissimo, ejusque Filio Girino à sacro Igne tum per Gallias im-

maniter grassante precibus S. Antonii Ægyptii miraculose sanatis; cuius Præses Falco fessè Sæculo XIII. cum sociis tribus solemnibus votis adstrinxit, indulgentiam Honorio III. ac dehinc Ordo S. Antonii per Galliam, Italiam, Hispaniam, Germaniam, aliasque orbis partes propagatus est. De Canonicis Regularibus, simul & Ordinibus Militaribus Sæculo XII. institutis hic ordine agendum foret, ni hanc materiam, sicut & illam de Congregationibus Clericorum, Titulo XXXV. deputassemus.

15. Sæculo XIII. & XIV. exorti sunt in Ecclesia Latina Ordines Mendicantium, majori ex parte sub Regula S. Patris Augustini, sed diversis Constitutionibus, quorum vitæ ratio à præcedentium Monachorum notabiliter differt.

Hos inter Ordines primus est Ordo Prædicatorum à S. Dominico institutus atque ab Honorio III. An. 1216. confirmatus. Eodem pariter Sæculo S. Franciscus Seraphicus Ordinem Minorum fundavit, ab Innocentio III. in Lateranensi IV. Concilio A. 1215. atque ab Honorio III. confirmatum. De Ordinis Carmelitarum, Eremitarumque S. Patris Augustini origine & antiquitate hic præscindimus, non censorem, sed cultorem utriusque ex animo nos profitentes. Id certum est B. Albertum Hierosolymitanum Episcopum A. 1214. montis Carmeli Eremitis Regulam brevissimam dedisse ab Honorio III. A. 1226. confirmatam. Eos ex Asia in Europam venisse A. 1245. scribit Natalis Alex. & superinducta cenobiticæ vitæ forma inter Ordines Religiosos numeratos fuisse, favente Innocentio IV. Alexander vero IV. Pontifex maximus quinque Congregationes Eremitarum diversis Regulis, Titulis, & vestibus viventes, ad tollendam omnem confusionem in unam Ordinis & Regulæ S. Augustini observantiam, in uniformem vivendi, ac vestiendi modum An. 1256. redegit, atque huic Ordini primum

R 2

Prio-

Priorem Generalem Lanfrancum Septimanum Mediolanensem præfecit. Præter hos quatuor sacros Ordines, qui antonomastice Ordines Mendicantium audiunt, his sæculis Religioſorum Ordinum feracissimis fundati sunt alii quam plures sacri Cœtus, inter quos primo loco venit Ordo SS. Trinitatis Redemptionis Captivorum à S. Joanne de Matha fundatus, atque ab Innocentio III. An. 1198. confirmatus. 2. Ordo Vallis Scholarium. 3. Congregatio Sylveſtrinarum An. 1231. à Sylveſtro Guzolino sub Regula S. Benedicti inſtitutus, ab Innocentio IV. A. 1247. confirmatus. 4. Ordo S. Mariæ de Mercede Redemptionis Captivorum à S. Petro Nolafco inſtitutus A. 1233. à Gregorio IX. A. 1235. confirmatus. 5. Ordo Servorum B. M. V. initiatus est à VII. Nobilibus Civibus Florentinis, Bonſilio Monaldio, Bonajuncta Manetti, Manetto Autelenſi, Amideo de Amideis, Ugucione Ugucionio, Soſteneo de Soſteneis, & Alexio de Falconeris An. 1233. & confirmatus ab Innocentio IV. An. 1251. inter Ordines vero Mendicantes à Martino V. An. 1418. per Bullam, quæ incipit: *Sacræ Religionis*, &c. relatus est. Annales Serv. Cent. 2. l. 5. c. 36. Anno 1270. erecta est Congregatio Cælestinarum à Petro de Marone, qui postea fuit Cælestinus V. Summus Pontifex sub Regula S. Benedicti. 7. Sub eadem S. Benedicti Regula An. 1313. prodit Congregatio S. Mariæ montis Oliveti, Fundatore B. Bernardo Ptolomæo, quam Clemens VI. An. 1344. diplomate stabilivit. 8. Eremitæ S. Pauli Buda in Hungaria ex inſtituto nimirum S. Pauli primi Anachoretæ, & Authore P. Eusebio Strigonienſi Archiepiscopo, coeperunt circa An. 1215. Sed eorum Ordinem anno dumtaxat 1338. confirmavit Joannes XXII. 9. Ordinem S. Salvatoris circa An. 1263. inſtituit S. Birgitta Daniæ Regis filia; eum ratum habuit An. 1370. Urbanus V. 10. Hieronymiani, sive Monachi S. Hiero-

nymi, Auctore Petro Fernando, ejusque Socio Petro Romano B. Augustini Regulam amplexi sunt, approbante eorum inſtituta Gregorio XI. An. 1374. 11. Alii Eremitæ S. Hieronymi à B. Petro Gambacurta nobili Pisano fuerunt inſtituti sub An. 1380. sine votis, quibus eos tandem contrinxit S. Pius V. 12. Denique Ordinem S. Ambrosii dudum inſtitutum, sed absque certa Regula à sede Apostolica approbata, confirmavit idem Gregorius XI. sub Regula S. Augustini An. 1385. cum potestate recitandi Ambrosianum Officium. Prætermitto Ordines pauperum Catholicorum, & Humiliatorum, & Jesuatorum his sæculis inſtitutos, eo quod subinde cassati fuerint à Romanis Pontificibus.

16. Sæculo XV. strenue adlaboratum est, ut Ordines tum Monastici, tum Mendicantes ad primævam disciplinam revocarentur, novisque Ordinibus Ecclesiæ fecundata est.

In Italia Ludovicus Barbus Monasterio S. Justinae à Gregorio XII. præfectus, pristinum splendorem Ordinis S. Benedicti in Italia restituit circa An. 1408. inde enim ortum trahit celeberrima Congregatio S. Justinae, seu Cassinensis. In Hispania vero Martinus Vargas veterem disciplinam Ordinis Cisterciensis revocavit, & Congregationem sub Titulo S. Bernardi An. 1425. inſtituit, quam Martinus V. confirmavit. Reformationem Ordinis S. Francisci circa An. 1419. magno zelo aggressus est S. Bernardinus, & quique eidem adhaeserunt *Observantini* dicti sunt, ad discrimen Fratrum Conventualium ejusdem Ordinis, qui in recepta jam vivendi forma juxta privilegia & dispensationes à Sede Apostolica concessas permanere voluerunt. Hoc Sæculo prodit quoque *Congregatio Lombardiæ*, quæ inter Congregationes reformatas Eremitarum S. Augustini eminet. Altera Congregatio Benedictinorum *Bursfeldensis* appellata, opera Joannis Rodii in Germania prope Tre-

viroſ

viroſ in Monasterio S. Matthiæ prodit, ac Bursfeldiæ primum suscepta est Anno 1435. cujus exemplum secuta Germania & Gallo-Belgii Monasteria eidem se se adjunxere. Eodem Sæculo Carmelitæ alteram mitigationem Regulæ suæ à B. Alberto Patriarcha Jerosolymitano obtinuerunt ab Eugenio IV. An. 1432. quam qui observant, Carmelitæ mitigati nuncupantur. Hoc ipſo Sæculo S. Franciscus de Paula fundavit Ordinem *Fratrum Minorum*, cuius fundamenta jecit in Cœnobio prope Paulam An. 1467. Ordinem vero confirmavit Sixtus IV. An. 1474. Congregatio quoque Eremitarum S. Hieronymi de *Fesulis* à B. Carolo Filio Antonii Comitiss Montis Granelli An. 1380. inchoata, ad Regularem professionem secundum Constitutiones S. Hieronymi nomine insignitas ab Innocentio VII. admilla & approbata est An. 1405. Cujus alumni postea Regulam S. Augustini approbante Eugenio IV. amplexi sunt.

17. Sæculo XVI. adhuc prodire partim novi Ordines, partim Ordines præcedentium Inſtitutorum reformativi.

Inter novos Ordines, qui Ecclesiam hoc Sæculo illustrarunt primo loco nominanda venit Societas Jesu à S. Ignatio Lojola An. 1534. inſtituta, atque à Summis Pontificibus Paulo III. An. 1540. Julio III. A. 1552. Gregorio XIII. Anno 1584. & Gregorio XV. approbata, Ordinibusque Mendicantium annumerata. 2. Ordinem Caritatis, seu Fratrum Misericordiarum An. 1536. inſtituit S. Joannes de Deo, confirmavit S. Pius V. An. 1572. in cætum vero Regularem erexit Paulus V. An. 1617. 3. Ordini Cappucinatorum S. Francisci Regulam ad literam profitentium initium dedit Fr. Matthæus de Baffio An. 1525. quam Congregationem approbarunt Romani Pontifices Clemens VII. An. 1527. & Paulus III. An. 1535. 4. Ordinem Carmelitarum ad antiquam primæ Regulæ, & præcæ disciplinæ observantiam restituit eodem Sæculo S. Te-

refia de Jesu nobilis Virgo Abulenſis, cujus inſtitutionem rathabit Gregorius XIII. An. 1580. 5. Congregatio denique Fratrum Minorum S. Francisci strictioris Observantia inſtituta est à quibusdam ejusdem Ordinis Professoribus, quos postea Recollectos vocarunt, eo quod Regulam S. Francisci pure juxta literam & declarationes Nicolai III. & Clementis V. observare satagerent. Hanc Recollectorum Congregationem confirmavit Clemens VII. An. 1532. 6. Congregationi B. M. Fulienſis exordium dedit, Monachosque Benedictinos ad primævam S. Benedicti & Bernardi inſtitutum reduxit Joannes Barriera; illam approbavit Sixtus V. An. 1586. 7. An. 1595. Congregatio Discalceatorum Ordinis S. Augustini à Clemente VIII. confirmata fuit; qui Pontifex 8. etiam approbavit Congregationem Discalceatorum Ordinis SS. Trinitatis de Redemptione Captivorum. 9. Monasteria Ordinis S. Basilii in Italia, Sicilia, Hispania in unam Congregationem sub Abbate Generali A. 1579. reduxit Gregorius XIII. Pontifex M.

18. Sæculo quoque XVII. novis Ordinibus fecundata, veterumque reformatione decorata est Ecclesia.

Inter novos Ordines Mendicantium Choro privilegiisque adscriptis recensenda venit hoc Sæculo Congregatio Pauperum Matris Dei Scholarum Piarum à S. Josepho Calasancio sub Paulo V. An. 1617. erecta, & approbata. Reformationis vero in Ordine Prædicatorum opus hoc Sæculo susceperunt in Gallia P. Sebastianus Michaelis, qui plures Sacri Ordinis Conventus reformavit; & P. Antonius Cuveus, qui ex ejusdem Ordinis Alumnis novam Congregationem sub nomine Sanctissimi Sacramenti inſtituit. Ad restaurandam itidem Ordinis Sanctissimæ Trinitatis Redemptionis Captivorum primævæ Regulæ Observantiam plurimum laboravit V. P. Hieronymus à Sanctissimo Sacramento; quæ Gallicana Congregatio

ab

ab Urbano VIII. à 1629. confirmata ab illa Hispanica Discalceatorum habitu, ac aliis differt. Hoc quoque Sæculo Benedictina disciplina restituit in S. Mauri Congregatione ad petitionem Ludovici XIII. Regis Galliæ erecta An. 1661. & confirmata ab Urbano VIII. An. 1627. Antiquam quoque Cistercii faciem ad amissum restituit Armandus Joannes Butlerius Rancæus, Abbas Monasterii B. M. domus Dei de Trappa, cujus Alumni vulgo Trappenses audiunt. Hoc eodem Sæculo minimus noster Ordo Servorum B. M. V. cujus Alumnus indignissimus divina vocante gratia esse meruit, à tempore præsentis reformationis ob odiosum Protestantibus nomen Serv. Mariæ successively totaliter exlirpatus ex oris Germaniæ, in eam auspiciis Augustissimæ Domus Austriacæ per Venerabilem Annam Julianam natam Ducissam Mantuæ, desponsatam Serenissimo Archiduci Austriæ Ferdinando Comiti Tyrolis reintroductus est, adscitis ex Eremito montis Senarii prope Florentiam, unde Ordo Servorum prodiit, Oenipontum aliquot religiosis Viris, qui juventutem Germanicam ad strictiorem observantiæ amissam erudirent: quam vivendi methodum postea ratihabuit Clemens IX. An. 1668. Constit. *Ex commissis nobis cælestis*, &c. Clemens vero XI. Constitutiones Fratrum Servorum B. M. V. specialem vivendi methodum in Germania profitentium confirmavit An. 1708.

19. Virgines Deo ab incunabulis Ecclesiæ sacre, quæque mares illorum temporum numero videntur, zeloque superasse, eodem, quo Viri, tempore, Monasticas in Congregationes coiverunt.

De Sorore S. Antonii Ægyptii scribit S. Athanasius: Sororem quoque jam vetulam Virginem videns, & altarum puellarum Magistram, mira exultatione sustollitur Antonius. c. 29. Inter alumnos Antonii eximius cum primis Pachomius Sorori & ipse Monasterium struxit, ubi

Sanctimonialibus eam complurimis præfecit, & religionis fama præstantissimis. Sic enim legimus in ejus vita c. 28. *Protinus imperat Religiosioribus Fratribus, ut ei procul à se Monasterium construant. — Convenerunt ad eam alia plurimæ, & brevi tempore magna multitudinis Mater effecta est.*

20. Quemadmodum autem subsequente tempore Monasticus Ordo Virorum, ita etiam mulierum per utramque Ecclesiam propagatus est.

Sanctum Basilium Asceteria Virginum fundasse testatur S. Gregorius Naz. Eorum Monasteriorum meminit quoque Theodoretus Hist. Relig. c. 30. S. Ambrosius lib. 1. de Virg. Severus Sulpitius Dial. 2. B. Augustinum fundamenta jecisse Monasteriorum utriusque sexus testatur Possidius in ejus vita c. ult. Romæ quoque Sæculo IV. fuisse Monasteria mulierum testatur Hieronymus in Epistolio Marcellæ. Et quis ignorat sororem S. Benedicti ejusdem zelum in suo sexu Sæculo VI. imitam fuisse, dumque Sæculo XIII. Ordines Mendicantium nascerentur, etiam feminas Religiosas eorum institutum pro modulo suo æmulatas fuisse? unde numeramus Clarissas, Dominicanas, Elisabethinas, Ursulinas, &c. à quarum tamen origine distinctius, quemadmodum illa Virorum, referenda, ob operis angustias abstinere cogimur. Qui plura scire desiderat, adire potest Thomassinum, qui L. cit. à cap. 42. ad 49. ea, quæ ad præsens objectum pertinent, fuscè ac doctissime disquirat.

§. II.

De Monachorum Regulis.

21. **P**rimaria & quasi fundamentalis Monachorum pristinorum Regula fuit Evangelium, quantum ad consilia imprimis in eo contenta.

Per horum enim literalem observantiam

tiam sese Monachi præcipue distinguebant à reliquis Christianis, quamvis in cæteris omnibus turbam Christianorum excellere indefesse adlaborarent.

22. Cum tria genera Monachorum Sæculo IV. fuerint in Ægypto, ut supra N. 8. vidimus, Cænobitæ, Anachoretæ, & Remoboth, omnesque Evangelicam Regulam eandem profiterentur, eorum diversitas ex diversis Regulis, vel Constitutionibus, quæ Regulam universalem ad particulares vivendi methodos applicarent, oriri debuit.

Propositio de se clara est; quamvis enim Evangelica consilia servari possint tam in vita communi, quam separata, alia tamen directione in illa, alia in ista opus est, cum aliud sit vivere in communitate, ac sub obedientia, aliud à toto hominum contubernio separatim, atque sub propria directione. Hinc indubium est, Antonium, esto nullam determinatam Regulam discipulis suis scripserit, ordinem tamen ipsis, quemadmodum se erga Deum, præpositos, atque confratres, &c. gerere debeant, tradidisse, qui usu ac observantia in normam agendorum subinde convaluerit. Hinc Hieronymus de Cænobitis sui temporis loquens ait: *Prima opud eos confederatio est, obedire majoribus, & quid quid iusserint, facere. Divisi sunt per Decurias, atque Centurias; ita ut novem hominibus decimus præsit, & rursus decem præpositos sub se centesimus habeat.* Omnes autem sub communi Patre esse ibidem asserit, atque quæ observare habeant circa exhortationes, mensas, cibos, visitationes cellarum, opera manualia, infirmos, jejunia, ibidem enarrat; suntque ipsissima, circa quæ modernæ Religiosorum Constitutiones occupantur.

23. Si Pachomius primus fuit, qui Regulas has Monachorum S. Antonii Instituta sequentium, orali traditione, ac usu confirmatas in unum corpus collegit, quem secuti sunt Theodorus & Orsilius.

Id colligimus ex S. Hieronymo in præfatione ad Regulam S. Pachomii, ubi habet: *Ajebat enim Sylvanus, quod in Thebaide & in Monasterio Metanocæ -- habitent plurimi Latinorum, qui ignorant Ægyptiacum Græcumque sermonem, quo Pachomii & Theodori & Orsiesii præcepta conscripta sunt, qui primi per Thebaidem, & Ægyptum Cænobiorum fundamenta jecerunt juxta præceptum Dei, & Angeli, qui à Deo sub hanc ipsam institutionem missus fuerat.* Hæc Regula, quæ disciplinam regularem sancit tam Monasteriorum Virorum, quam Mulierum, 127. capita complectitur. Alia ejusdem Pachomii Regula refertur à Palladio 14 capitibus constans, quam tabulæ anæg insculptam accepit ab Angelo, quaque Monachi, qui post Paulum & Antonium, vel proslus anachoretice vivebant, vel rarius ad exemplum Therapeutarum in unum conveniebant, ad perfectam cellarum, mensæque communionem per Ægyptum, & adjacentes Regiones perducti sunt.

24. Post S. Pachomium disciplinam monasticam in communi vita per Pontum aliaque Orientis Provincias mire promovit S. Basilus M. Regulis amplissimis ac utilissimis in hunc finem præscriptis.

Duplicis ex sunt generis; breviores alia 313. capitibus comprehensæ; alia, quæ vocantur disputatæ, 55. capitibus expositæ, teste Photio in Bibl. 141. & 191. per quas variis Monachorum interrogationibus circa varia disciplina Catholica, & Monastica imprimis capita satisficit Monachorum Orientalium Pater Basilus. His Regulis Monachorum institutum ita temperavit, ut solitaria ac actuose vite utilitates præclare simul conjungeret. Hic Regula Asiæ pleraque Monasteria militabant à Turcis nunc fere oppressa. Diffusi tamen adhuc sunt Basiliani Alumni non tantum Schismatici per Græciam & Russiam, verum etiam Catholici in aliis Ecclesiæ Catholicæ regionibus.

25. Monachorum in Africa Pater S. Augustinus auream scripsit Regulam vitæ communi Monachorum accommodatissimam, quam Ordines Mendicantium posterioribus Sæculis exorti majori ex parte amplexi sunt.

Hanc Regulam S. Augustinus neque Clericis seu Canonicis Regularibus, neque Monachis à se institutis præscripsit, sed Sanctimonialibus sub regimine fororis suæ in Monasterium à se Congregatis: & ne his quidem ex professo, & data quasi opera in earundem Monasticæ communitatis erectione; sed occasionaliter, dum longam jam ætatem sub regimine fororis suæ Christo servivissent: quam postea imprudenter mutare volentes, indecenter tumultuatæ fuerant; quas S. Augustinus Ep. 109. compefcuit, iisque Regulam hanc auream præscripsit, ut ipsa litera hujus epistolæ & Regulæ loquitur; quæ subinde proemio illo, *ante omnia fratres charissimi diligatur Deus, deinde proximus, quia ista præcepta sunt principaliter nobis data*, aucta, Virisque juxta leges Grammaticæ accommodata est. Scripta est autem idiomate latino, quia tempore Augustini in Africa, seu Romana Provincia, vulgus ipsum latine, quamvis non nihil barbare, loquebatur. Unde Augustinus in Psal. 138. *Os suam dicit, sic habet: Quod vulgo dicitur ossum, latine os dicitur. Habeo in abscondito quoddam ossum. Sic enim potius loquamur. Melius est, ut nos reprehendant Grammatici, quam ut non intelligant populi.*

26. Ante tempora S. Benedicti seu Sæculo V. quemadmodum in Occidentali Europa, præsertim in Galliis Monastica late propagabatur disciplina; ita Monachis à Viris Sanctissimis eidem farte testæ conservandæ saluberrimæ quoque Regulæ scriptæ sunt.

Sic in Galliis Monasteria Massiliensia à Cassiano instituta ejus servabant Regulam, teste Gregorio Turonense lib. 10.

hilt. c. 29. quæ non extat inter opera Cassiani. Quidquid vero ex ea laudatur, totum desumptum est ex libro 23. & 4. Cassiani de Cœnobiorum institutis, & commode referri potest ad 6. præcipua capita. S. Honoratus Lirinenfis Monasterii Conditor vetustioris quoque Regulæ, quam Lirinenfes Monachi observant, priusquam Benedictinam suscipere, auctor extitit, ut colligitur ex S. Eucherio lib. de Laude Eremitæ, & ex Concilio Arelatenfi An. 455. in causa Monasterii Lirinenfis celebrato, ubi ait: *Regula, quæ à Fundatore ipsius Monasterii dudum constituta est, in omnibus custodita.* Non extat Regula hujus Monasterii. In eo vero Monachorum Ægyptiorum instituta viguisse, colligitur ex præfatione Cassiani ante undecimam collationem ad Honoratum & Eucherium directâ. Eodem Sæculo conditum fuit in Galliis celeberrimum Monasterium Agaunense, nunc Cœnobium S. Mauriti in Vallesia dictum, uti probat Nat. Alex. ad hoc Sæculum c. 5. cujus Monachi peculiarem Regulam observant, quæ & Tartanenfis inscribitur. Decem capita integra continet ex Regula S. Augustini, & tredecim propria complectitur.

27. Sæculo VI. & VII. qui vitam Monasticam in Occidente propagarunt Viri sanctissimi, Cæsarius Arelatenfis Episcopus, Aurelianus, Columbanus, Ferreolus Uctienfis, Benedictus, Isidorus, Sanctus Fructuosus, etiam Regulas eidem disciplinæ accommodatas Fratribus tradiderunt.

Duplicem S. Cæsarius Regulam scripsit: unam Sanctimonialibus in gratiam Cæsariæ fororis suæ, earum in Conventu Arelatenfi Præfata, constantem capitibus 45. ejusque recapitulatio 21. capite; alteram Monachis, quæ in perisique Monasteriis vigeat, præsertim in Gallia Narbonensi. Ad exemplum S. Cæsarii ejus Successor S. Aurelianus Monachis constituit in Monasterio, quod Regis Chil-

de-

deberti munificentiâ Arelate construxerat, Regulam dedit, sicut & alteram Virginibus. Post hunc S. Ferreolus Uctienfis Episcopus Monasterium instituit, quod suo de nomine Ferriolucense nuncupavit; cujus Monachis Regulam scripsit, quam Lucretii Dienfis Episcopi, qui magna in exultatione erat in Gallia, permisit censuræ An. 558. Sanctus Columbanus Luxovienfis Monasterium condidit An. 590. cum hætenus in loco, cui nomen Anagrates in Vosago, in monte cum Sociis degisset. Regulam singularem Discipulis suis dedit, quæ extat apud Holsteinium in Codice Regularum. Sed Regulam discretione præcipuam (elogium est S. Gregorii M. lib. 2. dial. cap. 36.) edidit S. Benedictus, atque per eam primum in Italia vitam Monasticam informavit ac propagavit, quæ deinde in Galliam à S. Mauro ejus Discipulo illata est, eamque successive omnes Monachi Occidentis usque ad Sæculum XI. relicti aliis, amplexi sunt, ut supra vidimus. Tardius Monastica disciplina in Hispaniam invecta est, nimirum Sæculi VII. incunabulis per Donatum Monachum, qui adjunctis sibi 70. Sociis ex Africa illuc trajecit, ac Religiosam vivendi rationem certis legibus institutisque temperatam inibi primus invexit, ut S. Ildefonsus scribit. Monachi enim, quorum in actis Conciliorum Hispaniæ ante hæc tempora mentio extat, aut nulla votorum Religione obstricti erant, aut per sylvas dissipati vitam debebant solitariam, teste Mariana lib. 5. hist. Hisp. c. 11. Deinde S. Isidorus Regulam Hispaniensibus Monasteriis tradidit, ex Regulis priorum Patrum desoravit. Post hunc S. Fructuosus Complutenfis Abbas Monasticum Institutum in Hispaniis propagavit post medium Sæculi VII. duplicemque Regulam edidit, alteram 23. alteram 20. duntaxat constantem capitibus.

28. Quamquam Sæculo IX. & X. Ordo Benedictinus per varias Congregatio-

Tom. II.

nes fuerit reformatus, quæ reformatæ ne siebant per quædam statuta particularia extra Regulam S. Patris Benedicti vagantia; nullus tamen Ordo his Sæculis sub speciali Regula institutus est, nisi Sæculo XI. quo prodierunt Ordines Monastici Grandimontensis, & Carthusianus, item Fontis Ebraldi.

Fratribus Grandimontensibus S. Stephanus de Tierno eorum Fundator Regulam propriam dedit, Apostolicam sane & imprimis austeram, quam Cardinales duo Sedis Apostolicæ Legati Gregorius de Paperiscis, & Petrus Leonis, qui ipsum Mauretum honoris gratia adire An. 124. quo è vivis discessit, approbarunt, & Summi Pontifices Urbanus III. & Clemens III. confirmavere. Ordo Fontis Ebraldi à Ven. Roberto de Arbisello pro utraque Sexu Regulam accepit, quam Paschalis II. & Callistus II. confirmarunt.

29. Cum à Sæculo XIII. usque ad nostra tempora prodierint Ordines Mendicantium, vitæ ratione à Monasticis, prioribus Sæculis in Ecclesiâ Latinam introductis, multum diversis regulis etiam pro vitæ amulsi diversis accepisse, necesse est.

Ex his Ordinibus non recensero eos, qui Regulam S. Augustini sub propriis Constitutionibus amplexi sunt, neque eos, qui Benedictini Ordinis observantiam hinc inde per varias Congregationes revocarunt, quos sub eadem Regula statutis particularibus differre in comperto est, cum hos sacros Ordines numero plurimos superius reulerim; & hic de variis Regulis agens eos solum recensendos habeam, qui ab hoc Sæculo XIII. usque ad nostra tempora sub speciali Regula Christo nomen dederunt. Inter eos ergo Ordines, qui sub propriis Regulis Deo militare ab hoc Sæculo ceperunt, ordine chronologico primus venit Ordo SS. Trinitatis Redemptionis Captivorum, cui Innocentius III. Pontifex Regulam

S tradi-

tradidit, quæ inserta est ep. ejus 481. libri primi, quæ ipsam approbavit. An. 1198. anno Pontificatus sui primo. Hic Ordo ab Authoribus in Sæculo XIII. collocatur, quia expirante Sæculo XII. conditus est. Idem Pontifex An. 1215. Institutum Pauperum Catholicorum rati habuit. Post hoc S. Franciscus Fratribus suis specialem Regulam tradidit ab Honorio III. An. 1223. confirmatam. Regulam, quam à B. Alberto ad initium Sæculi XIII. acceperunt Carmeli montis Alumni, Honorius III. An. 1226. approbavit. Hanc Regulam à B. Alberto traditam Hugo à S. Caro Cardinalis, & Willelmus Anteradenfis Episcopus auctoritate sibi ab Innocentio IV. commissa declararunt, correxerunt, & mitigarunt, quam declarationem &c. approbavit Pontifex An. 1248. Regulam tamen sic mitigatam non servant ipsi, qui mitigati Carmelitarum dicuntur, sed eandem cum nova mitigatione facta ab Eugenio IV. Suo Ordini S. Franciscus de Paula specialem Regulam dicitavit, quam pluries innovatam approbarunt Alexander VI. An. 1501. & Julius II. An. 1506. Sæculo XVI. Ordo Annuntiarum B. M. V. Avarici Biturigum à B. Joanna Valesia Francorum Regina institutus, Regulam ex verbis Evangelicis à Gilberto Nicolai, alias Gabriele Maria Ordinis Minorum accepit, quam Alexander VI. confirmavit. Alter ab isto est Annuntiarum Ordo Genæv sub Clementis VIII. Pontificatu An. circiter 1600., aut 1604. à Maria Victoria Fornera, Matrona Genuesi institutus; cujus Moniales vestem albam, & scapulare cum pallio atheri coloris induunt, unde etiam *Cælestes* appellantur. Eodem denique Sæculo sub speciali Regula, aut Constitutionibus à S. Fundatore Ignatio de Lojola præscriptis, sub vexillo Christi militare cepit Societas Jesu, quas Constitutiones confirmarunt Gregorius XIII. An. 1584. & Gregorius XIV. An. 1591.

30. Quemadmodum usque ad tempora S. Pachonii, qui circa medium Sæculi IV. S. Basilii item, qui ad ejusdem Sæculi senium Regulas Monachis scripserunt, eosque de vita solitaria in communem traduxerunt, Regula Monachorum in Oriente erat Evangelium, Actusque Apostolorum, cum non fixis quibusdam particularibus statutis; quæ disciplina in Occidente, præsertim in Africa usque post tempora Augustini durabat, & in Hispania usque ad Sæculum VII. (N. 24. 26. h. t.) ita post Regulas conscriptas, atque à Monachis hinc inde receptas, non ea illis fuit adhesio, atque itabilis subjectio, singulariumque Regularum electio & professio, quemadmodum nunc in usu esse conspicimus, postquam Ordines profitentur Regulas & Constitutiones à S. Apostolica approbatas.

Mutatas passim Regulas usque ad tempora S. Benedicti, & plures etiam in eodem Monasterio servatas ex allatis Regulis patet, & de Athanensi Monasterio testatur S. Gregorius Turonensis lib. 10. hist. c. 29. servatas in eo fuisse Regulas S. Basilii, Cassiani, & reliquorum Abbatum, detractis scilicet, & usurpatis iis, quæ pro locorum & temporum conditione intemptiva aut opportuna videbantur.

31. Si Mabillonio credimus, vagam illam Regulam mutandi licentiam primus tantisper castigavit S. Benedictus, cujus discipulis susceptam semel Regulam abdicare nunquam fas fuit.

Ille enim per Regulam suis Alumnis traditam primus, aut certe inter primos stabilitatem loci ac obedientiam Superiori secundum Regulam profitendam injunxit, ut patet ex ipsius professionis tenore à Regula dicta præscripto. Observat vero Holstenius in præfatione ad hanc Regulam, quod nec ipse S. Benedictus Regulam universalem suis ubique omnibus promulgavit: sed peculiarem duntaxat

Cassi-

§. III.

De Monachorum Novitiatu, & Professione.

Cassinensi, cui præerat, Cœnobio, quæ inde privata diligentia descripta, & imitandi studio publicata est. Quia ergo Monachorum Regulæ à Præpositorum voluntate primitus dependebant, mirum non est, si in antiquis Patrum Regulis nec Episcoporum, neque Sedis Apostolicæ approbatio vel confirmatio appareat.

32. Innocentius III. Pontifex Maximus primus fuit, qui prohibuit vel novas Religiones de cætero institui, vel institutis aliam præterquam ex jam approbatis Regulis præscribi, sine licentia Sedis Apostolicæ.

Constitutio hæc prohibitiva emanavit in Concilio Lat. IV. sub eodem Pontifice A. 1215. celebrato, referturque in Decretalibus de Relig. Domibus, &c. c. fin. sequenti tenore: *Ne nimia Religionum diversitas gravem in Ecclesiam Dei confusionem inducat, firmiter prohibemus, ne quis de cætero novam Religionem inveniat, sed quicumque ad Religionem converti voluerit, unam de approbatis assumat. Similiter qui voluerit Religionem Domum de novo fundare, Regulam & Institutionem accipiat de approbatis.* Ex hoc Decreto advertet Lector, quare in recentis hucusque Religiosis Ordinibus, eorumque Regulis usque ad Innocentii III. tempora nulla occurrat Sedis Apostolicæ confirmatio, occurrat vero constanter in subsequenti Ordinum institutione. Advertet pariter, quare plures Ordines, & Congregationes amplæ fuerint Regulas vel S. Augustini, vel S. Benedicti. Prudentissima vero œconomia in edenda hac Constitutione usum fuisse supremum Ecclesiæ Pastorem patet ex motivo in ea allato, confusionis nimirum universalis Ecclesiæ ex promiscua Ordinum Institutione necessario oriundæ, ob multorum hominum superstitiones ac zelum non secundum scientiam, quemadmodum patet ex Sectis Flagellantium, & Fratricellorum, ad finem hujus Sæculi Ecclesiam infestantibus, atque à Summis Pontificibus proscriptis.

33. **C**um una ex præcipuis collabentis & collapsæ Monachorum disciplinae causis semper sit & fuerit præceps ac improvida ad Religionem admisso, postulantes ad Religionem juxta S. Benedicti aliorumque Patrum Regulas probationis tempus, seu Novitiatum subire debuerunt.

Qui autem sub Parentibus sunt, inquit S. Basilus in Regulis disputatis interrog. 19. eos ab ipsis ad nos adductos multis adhibitis testibus recipiamus; — non ii tamen continuo propterea ad reliquum Fratrum corpus aggregandi, aut cum his simul censendi sunt; ne videlicet, si illi propositum suum minus fuerint assecuti, eorum postea probra in omnes promiscue sectatores redundent. Et S. Benedictus in Regula sua c. 58. Postea autem sit in cella Novitorum, ubi meditetur, & manducet, & dormiat. Cujus cellæ Novitorum meminerit & alia Patrum Regula. Ferreoli c. 5. Vicinam tamen Monasterio cellulam, dum prænotatum (probationis) tempus observat, accipiat, vitiumque quotidianum à Monasterio, si inter reliquos operetur, expectet, lectioni ante omnia & orationi dans operam. S. Fructuosi item: Neque interna Fratrum diversoria accedet, sed delegata in exteriori curte cella præstruetur. Ex quibus etiam patet, Novitios prima Monachismi ætate fuisse à cohæbitione ac contubernio Fratrum professorum separatos.

34. Novitii olim probabantur in veste Laicali, neque ante emissam Professionem vestem mutabant, quæ disciplina duravit usque ad Sæculum XII.

Id colligitur ex Regula Benedictina c. 58. ubi præcipitur, ut post Novitiatum expletum & emissam Professionem,

S 2

sus-

suscipiendus Frater in Oratorio exuatur rebus propriis, quibus vestitus est, & induatur rebus Monasterii. Quæ Regula deinde ab omnibus Monachis in Occidente usque ad Sæculum XII. recepta fuit. Hanc vero disciplinam tempore S. Bernardi apud Cistercienses in usu fuisse, fat aperte innuit S. Bernardus ep. 1. ad Robertum; in qua eum obsecrat, ut meminerit, quod demum, anno Novitiatus transacto, post annum sponte professus, tunc primum seculari veste relicta habitum Religionis susceperit. Cum vero, advertit Doctissimus Van Espen, circa Sæculum XII. & XIII. in pluribus Religionibus annus Novitiatus negligeretur, etiam mox à receptione habitum Monasticum induere ceperunt. Hoc autem ritu introducto, quod scilicet habitus Monasticus mox à receptione ad Religionem traderetur, quia tum Novitiatus prætermittebatur: cum postea Pontifices & Concilia Novitiatum urserunt, nec ante illum expletum professionem emitti voluerunt; remansit consuetudo tradendi habitum Monasticum in ipsa receptione, atque ita introducta disciplina ipsum Novitiatum in habitu Monastico peragendi, quæ hodie apud omnes Regulares servatur: neque Novitiatus ante habitum susceptum inchoatus reputatur.

35. Præter Candidatos, qui proprio motu ad vitam Monasticam convolabant, juxta Regulam S. Benedicti, Parentes infantes utriusque sexus Deo in Religione consecrabant.

Pueri Puellæque ita oblatae à Parentibus, annos pubertatis adeptæ non poterant juxta Decreta Conciliorum, Pontificumque ad Sæculum redire: unde in Concilio Wormatiensi c. 23. dicitur: *Monachum aut Paterna devotio, aut propria professio facit. Quidquid horum fuerit, alligatum tenebit. Proinde huic ad mundum reverti intercludimus aditum, & omnes ad Sæculum interdicitimus ingressus.* Oppugnata est hæc veterum opi-

nio Sæculo IX. à non paucis, quibus se opposuit Rhabanus. At nunc omnibus persuasum est, Protes in electione cujuscumque, & vel maxime Monastici status esse sui juris, & à quocumque voto Parentum independentes, ita ut à Tridentino excommunicentur ii, qui Puellam ad ingressum Monasterii cogunt.

36. Tam ætas, quam tempus probationis ad professionem emittendum requisitum usque ad Concilium Tridentinum fuit varium.

Quod ætatem attinet, si puerorum illam oblationem excipias, pubertatis anni in professoribus ab Ecclesia Latina semper requisiti sunt. S. Ambrosius lib. 3. de Virg. annos pubertatis requisivit, adeoque in Pueris 14. in Puellis 12. annum. Sæculo VI. vel VII. inveniunt, S. Gregorius M. pueros ante 18. annum ad professionem Religiosam suscipi vetuit in Ordinibus strictioris observantæ lib. 1. ep. 48. in aliis 14. annum sufficere edicens. Quam disciplinam Ecclesia Latina tandem recepit videtur, eamque, si jus commune Decretalium spectemus, firmavit, uti colligere est ex cap. 8. 11. & 12. h. t. Addita tamen hæc exceptione desumpta ex cit. ep. 48. S. Gregorii: *Quia dura est in Insulis congregatio Monachorum, etiam Pueros in iisdem Monasteriis ante 18. annum suscipi prohibemus.* Hinc Sæculo XIII. Carthusiani ante 20. annum nullum ad Professionem admittebant. Carthusianis in determinanda hæc ætate Sæculo XII. præstant Cluniacenses Benedictini. Causam hujus instituti allegat Petrus Ven. *Immaturationem, nimisque celerem infantium susceptionem, qui antequam aliquid rationabilis intelligentia habere possent, sacra Religionis vestibus induerantur, & admixti aliis, puerilibus ineptiis omnes perturbabant.* Bibl. Cluniacens. pag. 1364. statuto 36. Hanc economiam omnibus Angliæ Monachis Benedictinis An. 1238. præscripsit Otto Sedis Apostolicæ Legatus. Si Cardinali

Pallavicino credimus, à PP. Concilii Tridentini paratus fuit Canon, quo contra jus commune Decretalium statuebatur fas non esse Regularem Professionem emitti ante annum 18. Sed cum eidem intercessisset Bartholomæus de Martyribus Archiepiscopus Pragensis in Lusitania, ejusdem, alitque rationibus inducti Patres, annum 16. ad momentum completum pro emittenda professione in quacumque Religione sufficientem edixerunt, ante quem nulla Professio ab utroque sexu emissa sit valida. Sess. 25. de Reg. c. 15. Quia tamen Constitutione nullatenus improbabat particulares Ordinum quorundam Constitutiones, majorem ætatem requirentes; id quod Sacram Congregationem declarasse testatur Fagnanus ad Cap. *Nullus de Regul. N. 15.* Quantum ad Ecclesiam Græcam Sanctus Basilii in epistola can. annum 16. vel 17. in profectis requisivit, quam ætatem Concilium Trullan. canone 40. ad annum 10. retraxit.

Quantum ad tempus probationis, anno integro probandum esse Novitium Regula Benedictinae supponit. Antiquorum Monachorum, præsertim Ægyptiorum, Regule ad triennium Novitiatum passim perduxerunt, quas Sæculo VI. secutus Justinianus sancivit, ut *accedentes ad vitam Monasticam per triennium in veste laica manerent.* Nov. 5. c. 2. Verum cum tempus illud annuum aut triennale unice spectare videretur, ut Novitii rite de vita Monastica essent instructi, & Monasterium de Novitio cepisset experimentum, nullatenus ad substantiam professionis pertinere visum fuit; quod multis jam pridem probatum fuit; quæ Venerabilis Cluniacensium Abbas lib. 1. ep. 28. & evidenter supposuit Innocentius III. in cap. 16. h. t. unde & Professionem ante annum vel triennale probationem emissam validam censuit his verbis: *Quia multa fieri prohibentur, quæ si facta fuerint, obtinent roboris firmitatem; subdit*

tamen: *Prohibendum est autem Abbatibus, ne passim ante tempus probationis quoslibet ad professionem admittant.* Quia igitur in potestate Abbatum manebat tempus probationis abbreviare, id variis titulis sæpe faciebant, ut propterea iteratis decretis ad hunc abusum tollendum opus fuerit. Sed cum hi canones spectare viderentur ad solum S. Benedicti Ordinem, inquit Christianus Lupus Tom. 3. Schol. pag. 622. *Novelli tunc Fratres Predicatores & Minores pergebant sine probationis anno ad professionem admittere, admittebant etiam Personas inhabiles, atque ita suos Ecclesie utilissimos Ordines gravabant ac vitabant.* Plura quidem tam ab Innocentio IV. quam Bonifacio VIII. contra hunc abusum edita fuerunt decreta, quæ in sexto Decretalium l. t. referuntur; ad eorum vel non observantiam, vel inefficaciam advertentes Patres Tridentini decreverunt Sess. 25. c. 15. h. t. *Ne in quacumque Religione tam virorum, quam mulierum, qui minore tempore, quam per annum post susceptum habitum in probatione steterit, ad professionem admittatur. Professio autem antea facta sit nulla, nullamque inducat obligationem ad alicujus Regule, vel Religionis, vel Ordinis observantiam, aut ad alios quoscumque effectus.* In quo decreto secuti sunt Patres præscriptum tempus à Regula Benedictina, cum hoc discrimine, quod vi Regule Benedictinæ emittens professionem ante tempus annum Novitiatus impletum tenebatur ad aliquam Religionem in genere, vi vero hujus decreti ab omni absolvatur.

37. Si libri S. Dionysii adscripti revera ejus sunt, solemnitas Professionis Monachalis, quæ nunc tam apud Græcos, quam Latinos in usu est, à temporibus Apostolorum exordium sumpsit.

In his siquidem refertur ritus profecti Monachorum nostro similissimus, quem supra N. 6. retulimus. Quidquid autem sit de his libris, certum videtur, solemnem illam

illam incorporationem Therapeutarum Cœtibus (Judæi, sive Christiani illi fuerint, de quibus recapitulanda sunt, quæ supra N. eod. ex Philone retulimus) cum ipsis Cœtibus sævissimarum persecutionum procellis tribus prioribus Sæculis identidem augetibus dissipatam fuisse, non remanentibus in Ecclesia, nisi Ascetis solitariam vitam separatam, & individualiter colentibus. Hinc

38. Incertum est, quo tempore solemnnes Monachorum benedictiones, ac professionis ritus invaluerint.

Eam S. Antonio, ac illis antiquis fuisse ignotam, multiplicatis vero postmodum Monachorum gregibus inductam ex quadam cautela, tamquam Religionis vinculum humanæ infirmitati provisum censet Ivo Carnot. Ep. 41. Descriptam tamen in libris Dionysianis professionis solemnitate ad Sæculi IV. finem viguisse in Cœnobiis à S. Basilio institutis vel inde probatur, quod dicti libri etiam in sententia negantium Sæculo IV. vel V. initio non sint posteriores.

39. In Ecclesia Latina Sæculo VI. solemnnes Monachales Benedictiones, ac Professionis ritus jam existerunt, majorique solemnitate in Ecclesia Græca adhibiti sunt.

Exstat namque in Regula S. Benedicti c. 58. ritus professionis non abimilis ei, quem omnes passim Religiones observant, si quasdam orationes, ac preces, quas posterior ætas addidit, excipias.

Græci vero officia diversa habent in Novitium Monasticum habitum suscipientem; in parvum habitum seu mandiam induentem, aut professionem emittentem; & in suscipientem magnum & Angelicum habitum, qui dabatur jam professis, perfectiori vivendi normæ, pluriumque virtutum ac austeritatum exercitiis sese addicentibus. Quæ officia vide apud Goarium à pag. 382.

40. Hæ tamen solemnitates ad essentiam Religiosæ Professionis nequaquam

pertinere constanter judicata sunt; hinc professiones tacite sine verborum formula per solam habitus susceptionem factæ olim, & quidem jure Decretalium, valebant; nec per Tridentinum, vi Fagnano credimus in cap. *Ad nostram de Regularibus*, revocatae sunt, modo fiant completo anno probationis, & 16. ætatis. Quamvis contrarium alii sentiant.

Supra N. 33. ostendimus, Novitios probatos fuisse in veste laicali usque ad Sæculum XII. & non nisi ipsa die professionis Religioſum habitum suscepisse: unde successu temporis originem sumpsisse tacitam professionem per habitum Monasticam susceptionem, cujus frequens in Decretalibus Gregorii mentio occurrit, autumat Van Elſen, eo quod, cum ante professionem habitus Monasticus suscipi non solet, qui eum suscepit, profiteri censetur.

41. Quamvis Monachi utriusque Ecclesie post S. Antonium strictissimam castitatem, paupertatem, & obedientiam servarent, hæc tamen explicitè non voverunt.

Nihil enim de veteribus Monachis legitur aliud, præterquam quod Monasticæ vitæ professionem post annum probationis emisserint, ut constat ex dictis N. 35. h. t. Noverant enim pristini Monachi, eum, qui se dedicat Monachatu, voverit vitam ac professionem monachalem, virtualiter voverit omnia, quæ sunt substantialia Monachatu: uti sunt vera morum conversio, cœlibatus sive continentia, voluntaria paupertas, ac obedientia.

42. Imo per quinque circiter Sæcula adeo indeterminata ac generalis erat Monachorum professio, ut ne quidem certam determinatamque Regulam profiterentur; sed eam, quæ ad observantiam vitæ Monasticæ magis conducere videbatur, judicio Superiorum suscipiebant Monachi, ad eamque servandam vi suæ professionis se adstrictos credebant.

Id

Id patet ex dictis N. 29. h. t. ubi mutatas his Sæculis passim Regulas, pluresque in uno Monasterio servatas recensimus.

43. Falsissimum tamen est, quod ex Augustinæ Confessionis articulo VI. de *Votis Monachorum* prætendunt Protestantes, in Monasteriis à Basilio, Hieronymo, Augustino, aliisque Viris Sanctis erectis, neminem ex lege Monasterii voti necessitate obstrictum fuisse ad perennem cœlibatum, nisi volentem, potuisseque plurimos aliquamdiu, imo pluribus annis in Monasteriis perseverare, atque ibi sacrarum Literarum meditationi, & variarum disciplinarum studiis incumbere, ac subinde vitæ ibidem traductæ nuntium mittere.

Propositionem demonstro ex Verbis S. Basilii in Regulis disputatis interrogatione 19. ubi de pueris à Parentibus ad Monasterium adductis ait: *Non ii tamen continuo propterea ad reliquum Fratrum corpus aggregandi, aut cum his simul censendi sunt.* — Et postquam de eorum in Novitiu educatione sollicita quædam disposuisset, subdit: *Quo sane tempore admittenda est virginitatis professio, tamquam firma jam & ejusmodi, quæ à proprio consilio judicioque proficiatur, ratione jam probe adulta.* Qui igitur cœtui Monachorum S. Basilii adscribi voluit, castitatis votum prius emisserit, fuit ne cesse. Paupertatem vero sectatores Regulæ S. Basilii colere debuisse constat ex cap. *Seu interrogatione 34.* in qua fit dispositio circa eos, qui res in Conventu usibus Fratrum necessarias dispensant. Sub obedientia vero Superiorum, & quidem strictissima, eos vixisse, interrogatio 41. de auctoritate Superiorum & obedientia inscripta loquitur. Hæc omnia vero eos profitendo statum Monasticum implicite professos fuisse, eoque ut sacrilegos habitos, qui professionem semel emissam resciderunt, audiant Protestantes, atque mendacem esse articulum VI. suæ Confessio-

nis agnoscant ex interrogatione XIV. cujus sequens tenor est: *De iis, qui per professionem Deo se ipsos devoverint, dum professionem illam conantur rescindere? Responſio: Cæterum horum unusquisque, si postquam intra reliquorum Fratrum societatem adscriptus fuerit, factam jam abs se professionem resciderit, is perinde aspicit debet, ut qui in Deum peccaverit, quem videlicet professionis suæ testem adhibuerit, cuique solenni se voto obligavit. Si vero in Deum quis peccaverit, inquit, & quis orabit pro eo? etenim qui se ipsum Deo semel devovit, hic, si ad aliud deinde vitæ genus transiverit, sacrilegii se scelere obstrinxit, quippe qui se ipsum Deo, cui se consecraverat, veluti subterfugatur sit. Porro hujusmodi hominibus rationi quidem consentaneum fuerit, ut nullo modo aperiantur Fratrum januæ, ne si prætereuntes quidem ea re modo, ut tello recipiantur, ad ipsos diverterint. Perspicua enim est Regula Apostoli, qua jubemur subtrahere nos ab omni inordinato, neque ullo modo cum illo commisceri, ut confundatur. Pro excommunicatis ergo habebantur desertores Basilicæ. Concordat Regula Pachonii Basiliana antiquior, quæ c. 26. sic habet: *Si quis accesserit ad obſitium Monasterii volens Sæculo renuntiare, & Fratrum congregari numero, non habebit intrandi potestatem, sed prius nuntiabit Patri Monasterii, & manebit paucis diebus foris ante januam, -- & diligenter sui experimentum dabit, ne forte aliquid fecerit, & turbatus ad bonam disceserit, aut sub aliqua potestate sit, & utrum possit renuntiare Parentibus suis, & propriam facultatem contemnere: si eum viderint aptum ad omnia, tunc docebitur & reliquis Monasterii disciplinas, -- & instructus atque perfectus in omni opere bono Fratribus copulatur.* Hæc autem instructio vi Regulæ ab Angelo acceptæ durabat triennio: sic enim habet c. 11. Porro eum, qui semel*